

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ

Ρωπογραφία

ΥΠΟ

ΓΡ. Δ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ.

— Χά!... περπάτει ποῦ νὰ σκάσης... χά!...

Καὶ ὁ μικρὸς ὀνηλάτης τύπτει ἀνηλεῶς τὸ δυσκίνητον ζῶον. Εἶνε γέρων λευκόφαιος ὄνος, καμπτόμενος ὑπὸ τὸ ὑπερβάλλον φορτίον, ταλαιπωρημένος, κακομεταχειρισμένος, κατάκοπος ἐκ τῶν διηνεκῶν ἀγώνων. Κατόπιν τοῦ χθεσίου δι' ὅλης τῆς ἡμέρας καμάτου, σήμερον τὸ πτωχὸν ζῶον εἶχε χρεῖαν ἀναπαύσεως. Ἄλλ' ὁ χωρικός δὲν θέλει νὰ νοήσῃ αὐτὴν τὴν ἀνάγκην. Πληροῖ σταφυλῶν τοὺς δύο ὑπερμεγέθεις καλάθους, προσδένει αὐτοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ ὄνου, ἀναρτᾷ ὅπου ἄλλοῦ τοῦ σάγματος δύναται μικρότερα καλάθια καὶ σακκίδια, ὀπλίζεται διὰ τοῦ ὀζῶδους ροπάλου καὶ σπεύδει ἔνωρίς πρὸς τὴν πόλιν, ὅπου κατὰ τὸ σῦνηθες τὸν περιμένει ὁ ὀπωροπώλης.

— Χά... κ' ἐφτάσαμε!

Ἄλλ' ἡ παρηγορία αὐτὴ δὲν ἐνθαρρύνει τὸν γέροντα ὄνον. Εἰξεύρει ὅτι εἶνε πολὺ τὸ διάστημα καὶ βαρύτερον τὸ φορτίον, τὸ καλύπτειν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ σῶμά του. Ἀπὸ τῶν πρώτων βημάτων αισθάνεται τὴν κόπωσην καὶ ἀρνεῖται νὰ προχωρήσῃ μετὰ τῆς αὐτῆς σταθερότητος. Ὁ μικρὸς ὀνηλάτης τύπτει ἀντὶ τούτου, τύπτει ἀνηλεῶς μὲ τὸ ὀζῶδές του ρόπαλον. Ὁ ὄνος καταβιάζει τὰ ὦτα, κλίνει τὴν κεφαλὴν, κρύ-

πτει μεταξὺ τῶν ποδῶν τὴν οὐράν, ἀλλὰ δὲν ἐπισπεύδει τὸ βῆμα. Ὁ χωρικός πεισιμόνει, μαινεται εἰς τὴν ὀκνηρίαν ἐκείνην τὴν πρωτοφανῆ, ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν τῆς ἐργασίας καὶ τῆς βίας. Κεντᾶ τὰς πλευράς του καὶ τὰς κνήμας, προπορεύεται, ἴσταται, σύρει ἀπὸ τοῦ χαλινουῦ, ὠθεῖ διὰ τῶν χειρῶν. Ἡ ἀγωνία καλύπτει τὸ ὠραῖόν του ἐρυθρὸν πρόσωπον μὲ ζωηρὰν ἐρυθρότητα, τὸ πείσμα δὲ καὶ ἡ ὀργὴ κινουῖσιν ἄφθονον τὸν ἰδρωτᾶ.— «Στὸ διάλοιο νὰ πάη τέτοιο γαῖδοῦρι ὀκνηρὸ καὶ πεισματάρικο. Χά, ποῦ νὰ σκάσης!..

Καὶ τὸν περιμένει εἰς τὴν πόλιν ὁ ὀπωροπώλης. Σήμερον θὰ παραλάβῃ τὸ φορτίον του καὶ θὰ ἐξοφλήσῃ τὸν λογαριασμόν. Θὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ χρήματα ἰκανά. Θ' ἀγοράσῃ ἀμέσως ἓν ἀχύρινον πῖλον, καινούργη, στιλπνόν, διότι αὐτὸς τὸν ὅποιον φορεῖ τώρα εἶνε πολὺ παλαιὸς καὶ ἐκ τῶν ὀπῶν του ἐξέρχονται θύσανοι ἀνυποτακτῶν τριχῶν. Θ' ἀγοράσῃ ἀκόμη καὶ ὀλίγον ὕφασμα διὰ τὸν μικρόν του ἀδελφόν, τοῦ ὁποίου τὰ κατεσπιλωμένα ἐνδύματα ἐκρέμαντο εἰς ράκη ἀπὸ τοῦ ἀεικινήτου, τοῦ δυστηνίου τοῦ σώματος. Τὴν δὲ καλὴν του μητέρα πῶς θὰ ηὐχαρίσται ἐν νέον βυσινόχρουν μανδύλιον καὶ τὸ ὑπόλοιπον τῶν χρημάτων, τὸ ὅποιον θὰ τῇ παρέδιδε μέχρι λεπτοῦ. Ὅλ' αὐτὰ ἀναπλάσσει ὁ μικρὸς χωρικός βαδίζων καὶ σπεύδει καὶ ἀνυπομονεῖ καὶ τύπτει τὸ κατάφορτον ὑποζύγιον. Μεταξὺ τῶν ὀνειρῶν του καὶ τῆς πραγματικότητος ἐπιπροσθεῖ κώλυμα ὁ ὄγκος ἐκεῖνος τοῦ ζώου ὁ βαρὺς, ὁ δυσκίνητος, ὁ ὀκνηρὸς. Χά α α!..

Καὶ ἐν ᾧ ἀντηχοῦσι τὰ κτυπήματα, ψάλλουσι τὰ πτηνὰ εἰς τὴν δρόσον τῆς πρωίας καὶ ὁ ἥλιος πλημμυροῖ τὴν κτίσιν μὲ φῶς καὶ μὲ θάλπος. Εἶνε συχνοὶ οἱ διαβάται τῆς ἐξοχικῆς ὁδοῦ. Ἀμαζαὶ καὶ κάρρα ἀνεγείρουσιν εἰς νέφη τὴν κόνιν· ἔφιπποί τινες σπεύδου-

σιν εἰς τὰς ἐπαύλεις των· πολλοὶ ἐποχοῦμενοι τερετί-
ζουσιν, ἀνέτως ἐξηπλωμένοι, ἄσμα φαιδρόν· καὶ ἄλλοι
χωρικοὶ ὁδηγοῦσιν ἡσυχῶς τὰ ὑποζύγια των, — ἀλλὰ
κανέν, κανέν δὲν εἶνε φορτωμένον ὅσον ὁ γέρων ὄνος
τοῦ μικροῦ μας ἥρωος

Τὸν ἐπιπλήττουσι συχνὰ οἱ διαβάται διὰ τὴν ἀπε-
ρισκεψίαν του.

— Μὰ δὲν ἴντρέπεσαι, καϋμένε, νὰ τὸ βαρᾶς ἔτσι
τὸ ζῶ'... θὰ το σκοτώσης, λέγει ὁ εἷς.

— Ἔτσι δὲν θὰ φθάσης ποτέ· θὰ σου μείνη μὲς τὴ
μέση, προσίθησι δεύτερος.

— Χαρὰ στή καρδοῦλά σου, παιδί μου! ἀναφωνεῖ,
φρίττουσα διὰ τὴν σκληρότητα, νεαρὰ χωρική.

Ἄλλ' ὁ μικρὸς ὀνηλάτης δὲν ἀκούει τίποτε. Κατα-
βιβάζει ὅλοεν τὰ κτυπήματα μεγάλα, βαρέα, ἀλύπητα.
Πλὴν τὸ ζῶον φαίνεται ἀναίσθητον εἰς τὴν δοκιμασίαν
ταύτην· διὰ τοῦ αὐτοῦ βραδέος καὶ ὀκνηροῦ βήματος
ἄγει πρὸς τὸν ὀπωροπώλην τοὺς ὑπερμεγέθεις καλά-
θους τῶν σταφυλῶν.

Τέλος μετὰ πολλὴν ὥραν, ἀναφαίνονται μακρόθεν
λευκάζουσαι αἱ πρῶται οἰκίαι τῆς πόλεως. Ἡ θεὰ αὕτη
ἀναρριπίζει τὴν ιδέαν τῆς ταχύτητος παρὰ τῶ χωρι-
κῶ. Ὡς ἠϋξήσεν ἡ ἀνυπομονησία του, φέρει μετὰ με-
γαλειτέρας δυνάμεως τὸ ρόπαλον κατὰ τῆς κεφαλῆς
τοῦ ζώου. καὶ ἀνακραυγάζει ἐκμανῆς :

— Ἔλα, κακομοίρη, κ' ἐφτάσαμε . . . ποῦ θὰ μου
βγάλῃς τὴν ψυχὴ μου σήμερα . . . χά! . . .

Ἦδη ἡ περιλάλητος ἐκείνη ὑπομονὴ τοῦ ὄνου ἐξην-
τλήθη. Τὸ ζῶον ἀρνεῖται νὰ προχωρήσῃ καὶ ἴσταται
αἴφνης ὡσεὶ καθηλωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἀνθίστα-
ται εἰς πᾶσαν προσπάθειαν τοῦ ἀγωγέως, μένει ἀδρα-
νὲς παρὰ τὰ κεντήματα, παρὰ τὰς ὠθήσεις, παρὰ τὰ
κτυπήματα. Κορυφῶται ἡ μανία τοῦ χωρικοῦ· ἀπελ-

πίζεται εις τὸ ἀπρόοπτον, χάνει καὶ αὐτὸς τὴν ὀλίγην του ὑπομονήν. Κάθιδρος, ἐρυθρός, ἀσθμαίνων ἐγείρει τὸ ρόπαλον τὸ ὀζῶδες ὑψηλά, πολὺ ὑψηλά, καὶ μεθ' ὅλης του τῆς δυνάμεως τὸ καταφέρει ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ζῶου.

— Χάα!..

Δεύτερος ἀντηχεῖ δοῦπος. Τὸ ζῶον καταπίπτει βαρὺ, ἐκπέμπον ὑπόκωφον στεναγμόν. Τετέλεσται! Περιεπλάκησαν οἱ ἰσχυροὶ του πόδες καὶ κατεκλίθη ἐπὶ τοῦ ἐνὸς καλάθου, ἐν ᾧ ὁ ἄλλος τὸν θλίβει διὰ τοῦ βάρους του. Ἀσθμαίνει ἢ γλῶσσα κρέμαται ἔξω τῶν ὀδόντων· τὰ ὦτα εἶνε καταβίβασμένα. Ἐκφρασίς τις ἐλέους καὶ παρακλήσεως διαχεῖται ἐπὶ τῆς μακρᾶς, τῆς ἀψύχου ἐκείνης φυσιογνωμίας. Οἱ μεγάλοι καὶ ἀλαμπεῖς ὀφθαλμοὶ φαίνονται ὑγροί, ὡσεὶ πλήρεις δακρῶν...

Ἀπορρίπτει ἔντρομος τὸ ρόπαλον καὶ συμπλέκει τὰς χεῖρας εἰς τὴν ἀπρόοπτον συφορὰν. Ἐσκότωσε τὸ ζῶ' του! Ὁ μικρὸς ὀνηλάτης εἶνε ἀηλιτισμένος, ἐπτοημένος, θεθαμβημένος. Τὸ κακόμοιρο!..

Πλησιόζουσιν ἀμέσως ἄνθρωποι καὶ ἀποτελεῖται κύκλος περιέργων, περὶ τὸ πεπτωκὸς ὑποζύγιον.

— Ἔτσι βαρᾶνε τὸ ζῶ' στὸ κεφάλι; Δὲν τὸ ἔξευρες, παιδί μου, πῶς θὰ πέση; λέγει κάποιος μὲ τόνον ἐπιπλήξεως.

— ὦ, τὸ κακόμοιρο, θὰ ψοφήση! ἰδὲς πῶς κάνει, ἰδὲς ἐκεῖ...

— Λαχανιάζει, λὲς καὶ ψυχομαχάει, συμπληροῦ ἔν σκληρὸν παιδίον.

Ὁ μικρὸς χωρικός δὲν εἰξεύρει τί νὰ κάμη ἢ τί νὰ εἴπη. Κλαίει καὶ ὀδύρεται ὁ δυστυχής, μηχανικῶς βοηθῶν τοὺς σπεύσαντας νάνεγειρῶσι τὸ ζῶον. Τὸ ἐσκότωσε, ἐσκότωσε τὸ γαῖδοῦρι, πού το εἶχε τόσα χρόνια ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του τὸ δεξί του τὸ χέρι... πού τον ἔβγαине πέρα ἄς ὄλαις του τῆς δουλειᾶς. Τί νὰ κάμη:

τί θά του ἔλεγε ἡ φτωχή του μάνα, πού τον ἐπερίμενε κάτου σὸ χωριό... Ἄ, ἀλήθεια, ἦταν πολὺ κουρασμένο σήμερα τὸ κακόμοιρο, δὲν ἔπρεπε νά το κτυπᾷ τόσο... ἄς ἤθελε φθάσει καὶ ἀργότερα, τί ἔκανε... Τώρα ἔπесе κάτου... ποιὸς ξέρει ἂν θά ψοφήσῃ ἢ θά σηκωθῇ...

Αὐτὰ σκέπτεται κλαίων, κλαίων ἐν ἀπογνώσει, ἀπαρηγόρητα.

— Πιάσε 'δῶ νά τὸ ξεφορτώσουμε! τί κλαῖς ἀφ' οὗ τὸ σκότωσες!..

Ὁ μικρὸς ἀρχίζει τὴν ἐκφόρτωσιν βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων. Ἐλαφρυνόμενος θάνηγίρετο ἴσως ὁ γέρον ὄνος, στιγμαιαίως μόνος καταβληθεὶς ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ κτυπήματος. Μὲ τὴν ἐλπίδα ταύτην λύει τὰ σχοινία, καταβιβάζει τὰ σακκία, μετακινεῖ τοὺς ὑπερμεγέθεις καλάθους. Εὐρύνεται βαθμηδὸν ὁ κύκλος τῶν περιέργων καὶ ἀντηχοῦσι μετὰ γελώτων τὰ σχόλια. Ὁ ὄνος, ἐλεύθερος ἐπὶ τέλος γενόμενος, ἐκπέμπει στεναγμὸν ἀνακουφίσεως. Ἐγείρει πρῶτον τὴν κεφαλὴν, διευθετεῖ τοὺς πόδας, δεικνύει τὰ πρῶτα σημεῖα τῆς μελετωμένης ἀνεγέρσεως. Σπεύδουσιν εἰς βοήθειάν του πολλαὶ χεῖρες. Μία ὑστάτη προσπάθεια, . . . καὶ ἰδοὺ ὁ ὄνος ἀνεγίρεται ἐπὶ τῶν ποδῶν του, ἐν μέσῳ γενικοῦ, εὐθύμου οὐρρά!

Ἄνεκκλάητος εἶνε τοῦ χωρικοῦ ἡ εὐφροσύνη. Ὁ ὄνος δὲν ἔπαθε τίποτε, μεθ' ὅλην τὴν χάλαζαν τῶν ραβδισμῶν, καὶ ἴσταται ὀρθιὸς ἐκεῖ, ἔτοιμος πάλιν νά τον ὑπηρετήσῃ. Τὸν ἐλυπήθη ὁ Θεός!..

Καὶ εἶδον οἱ παρεστῶτες θέαμα ἔξοχον. Κλαίων ἀκόμη ὁ μικρὸς, περιβάλλει διὰ τῶν βραχιόνων τὴν μακρὰν ἐκείνην κεφαλὴν, ἐγείρει τὰ ὄμματα πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ ὡς ὁ Σάντος Πάνθας, φιλεῖ, φιλεῖ ἐκθύμως τὸ ἀνεγερθὲν ὑποζύγιον.